

Halászsati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XIII. évfolyam

2012
április

A Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók
Szövetsége információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
E lapszámunk a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával készült.

A BTK módosítására javaslatokat is tettek

A MAHAL legutóbbi, március 8-ai elnökségi ülésének Nagybajcon, a Bajcsi Halásztanyán adott otthont a Győri „ELŐRE” HTSZ. A napirendi pontok között – immár megszokott módon – tájékoztató hangzott el a közgyűlés decemberi ülése óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről és intézkedéseiről. Tagfelvételi kérelmekről, tagdíjfizetéssel kapcsolatos kérelmek elbírálásáról döntött az elnökség, tájékoztató hangzott el a dinnyési Ivadéknevelő Tógazdaság társaságga alakításának helyzetéről. A testület döntött a tervezett új Büntető Törvénykönyv orvhalászatra vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatos vélemény kialakításáról, s ugyancsak a megszokott módon, az utolsó napirendi pont keretében bejelentések, javaslatok, indítványok hangoztak el. Az elnökség tagjai megtekintették a Győri „ELŐRE” HTSZ kisbajcsi telepét, amelyről külön cikkben számolunk be.

Az első napirendi pontot Dr. Németh István elnök és Dr. Orosz Sándor ügyvezető igazgató ismertette. A két elnökségi ülés között eltelt időszakban igen sok esemény zajlott, ezért csak néhány legfontosabbról számolunk be. Németh István elmondta, hogy a MASZ és a MAHAL közös rendezésében március 2-án zajlott a debreceni I. Nemzeti Halászbál. A rendezvény jól sikerült, de

jövőbeli tanulságként az elnök megjegyezte, hogy több idő szükséges a szervezéshez ahhoz, hogy nagyobb létszámban vegyenek részt a két szövetség tagjai. A szervezés kissé megkésett, ezért sokaknak ütközött az időpont már korábban meghirdetett rendezvény, esemény időpontjával.

Jelentős eseményként tarthatjuk számon az új Büntető Törvénykönyv orvha-

Az elnökségi ülés résztvevői

Tartalom:

Intenzív rendszer Kisbajcon	2
Szakmai találkozó a jövő érdekében	3
Új halászsati könyvek	4
Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége 2012. évi halas eseménynaptára	4
Új tag a szövetségben a Halház Kft.	5
Ott voltunk a FeHoVa-n	6
Ülésezett a Mezőgazdasági és Halászsati Tanács	6
Van, lesz hal a Ráckevei Duna-ágban	7

lászatra vonatkozó rendelkezéseinek változását. Nem véletlen, hogy e témakörben külön napirendi pontot tartottak az ülésen. Fontos viszont, hogy a szövetség olyan véleményt adjon tovább ebben a kérdésben, amely a halászok érdekeit kellő módon érvényre juttatja. Komoly lobbitevékenységre lesz szükség, hiszen a haltermelők abban is érdekeltek, hogy a horgászmozgalom helyzete hogyan változik, mivel a horgásztársadalom az egyik legnagyobb vevője a haltermelőknek.

Orosz Sándor az elnök mondandóját kiegészítve elmondta, hogy az elmúlt időszak egyik legfontosabb és legsikeresebb rendezvénye a gödöllői egyetemen zajlott. A Gödöllői Szakmai Halas Napok tulajdonképpen a korábbi TEHAG által rendezett, februári szakmai események helyére lépett, mivel tartalmát tekintve kiváló szakmai képzésként is minősíthető a rendezvény. A MAHAL-közgyűlésen alapvetően a Halastavi Környezetgazdálkodási Programmal foglalkoztak a jelenlévők, s a pályázatok benyújtása már meg is történt az elmúlt időszakban. A pályázattal kapcsolatban egyébként vita folyt a szövetség és a hatóság között, mert a horgász egyesületek státusza nem volt tisztázva. A pályázati kiírás szerint ugyanis mindenki jo-

(Folytatás a 2. oldalon)

gosult volt a HKP-ban való részvételre, kivéve a kizárólag halászati tevékenységet folytató betéti társaságok, és a kizárólag halászati tevékenységet folytató társadalmi szervezetek. Annak idején azért nem folytathatták ezek a szervezetek az AKP-t, mert nem mezőgazdasági szervezetként működnek. A tagok közül néhány szervezetet érintett ez a kitétel, többek között a MAHAL sem pályázott. Ígéret hangzott el, hogy módosítanak a feltételeken, de a változtatás lassan halad.

Az idei, 38. Országos Halfőző Versenyt Győrben rendezti a Győri „ELŐRE” HTSZ, dátuma augusztus 24–25. A szervezés már megkezdődött, s úgy tűnik, hogy a helyszínek megfelelőek lesznek. A szálláshelyek közül még lehet válogatni. Az egyetem épülete mellett, a győri Aranyparton kap helyet a főzőverseny. Németh István bejelentette, hogy *Kardeván Endre*, a VM államtitkára elfogadta a meghívást, és jelezte, hogy elvállalja a védnöki szerepet. Fővédnöki szerepet vállalt Győr város polgármestere, *Borkai Zsolt* is, de jelen lesznek országgyűlési képviselők és más ismert személyiségek is. *Szilágyi Gábor*, a Győri „ELŐRE” HTSZ ügyvezetője kiegészítésként elmondta, hogy szeretnének változtatni az eddigi szokásokon, és a város lakosságát jobban be szeretnék vonni az eseményekbe. Ezért kezdeményezi, hogy a helyi, civilekből álló halfőzőknek is rendezzenek külön versenyt, továbbá a kellemes kikapcsolódás érdekében jó néhány programot szerveznek. A lehetőségek adottak a magas színvonalú esemény megrendezéséhez.

A második napirendi pont keretében két új tag – Halászati és Öntözési Kutató Intézet (HAKI), Halház Kft. – felvételét egyhangúlag megszavazta az elnökség. Döntöttek tagdíjfizetéssel kapcsolatos kérelmekről is. Orosz Sándor részletes tájékoztatást adott a Dinnyési Tógazdaság társasággá alakításáról. Az igazgató szerint a jogszerű működés feltételeinek kialakítása sokkal hosszabb időt vesz igénybe, mint ahogy tervezték, de az ügyintézés, ha lassan is, de halad előre. Ami az új Büntető Törvénykönyv orvhalászatra vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatos vélemény kialakítását illeti, az ügyvezető igazgató két fejleményről számolt be. Az egyik: új szabálysértési kódexet fogadott el az országgyűlés, s ennek alapján április végétől helyszíni bírságot róhatnak ki a halászati felügyelők. A másik: az orvhalászat is külön tényállást kap a Büntető Törvénykönyvben. A jogalkotó ugyanis szigorúan szeretné büntetni mindenféle, a természet károsításával kapcsolatos anomáliát, köztük az orvhalászatot is. De ebben a jogszabályban is tisztázni szükséges a fogalmakat, tényállásokat, mert bizonyos cselekményeket nem lehet büntetés alá vonni.

H. Gy.

Intenzív rendszer Kisbajcson

A legutóbbi elnökségi ülés házigazdája a Győri „ELŐRE” Halászati Termelőszövetkezet vezetősége volt. Szilágyi Gábor ügyvezető az elnökségi ülés után bemutatta új beruházásként elkészült intenzív halnevelő rendszerüket. A két év alatt elkészült beruházás ma már teljes kapacitással működik. Természetesen szót váltottunk a cég tevékenységének egészéről is.

Teljes kapacitással üzemel az Európai Halászati Alap támogatásával elkészült intenzív halnevelő rendszer a Győri „ELŐRE” Halászati Termelőszövetkezet telephelyén. Az első ütemben megvalósult hét beton halnevelő medence, a vízellátást szolgáló két új kút, és az energiaellátást biztosító napelempark kivitelezése még 2010-ben befejeződött. Az I-es ütemet, egy újabb sikeres uniós pályázatnak köszönhetően, szinte azonnal követte a II-es ütem, ami 2011-ben készült el. Az intenzív halnevelő rendszer II-es üteme újabb hét, speciális eljárással készült betonmedencét jelent, saját kutakról történő vízellátással. A két új geotermikus kútból feltörő 23 °C, illetve 29 °C víz kiváltja a korábbi hidegvizes rendszert, míg a szivattyúk és a levegőztető rendszer áramellátását a telephelyen megépült fotovoltaikus napelempark biztosítja. A teljes rendszert saját oxigéntartályból látják el. A rendszer az egyes medencékben pillanatnyilag tárolt vagy nevelt halak mennyiségéhez igazítja az oxigén adagolását a kiépített vezetékrendszeren keresztül úgy, hogy a medence vizének oxigénszintje mindenkor ideális legyen.

A Győri „ELŐRE” Halászati Termelőszövetkezet 14 új medencéjében összesen 2500 köbméter vízben lubickolhatnak a halak. A rendszer ki- valóan vizsgázott a zord télen is, veszteséget egyedül a telephely felett állandóan köröző kormorán csapatok okoztak. A halfogyasztó madarak időszakos gyérítésére minden évben kapott engedélyt a halászati szövetkezet, azonban így is jelentős kártétellel kell számolniuk mind az intenzív telepen, mind a természetes vízi területen.

A Győri „ELŐRE” Halászati Termelőszövetkezet két év alatt megvalósított intenzív halnevelő rendszere méretében és alkalmazott technológiájában is egyedülálló Magyarországon. A technológia lehetővé teszi, hogy a kaviár termelését is megkezdjék. Az első lépések biztatóak, így az év második felére már nagyobb kaviár tétellel is megjelennek a piacon.

A céggel kapcsolatban az ügyvezető elmondta, hogy a HTSZ nagy múlttal büszkélkedhet, hiszen a jogelődjük 1945-ben alakult, és ma is a legjelentősebb halászati tevékenységet folytató vállalkozások között tartják számon. Az 1980-as évek végéig fő tevékenységük a természetesvízi halászat volt. Ezután, a piaci igények változásával lépést tartva, az elsők között indították el a feldolgozott haltermékek gyártását. Jelenleg Magyarországon az édesvízi halak palettáján a legszínesebb termékkörrel rendelkeznek, amelyben a konyhakész élelmiszerek is megtalálhatóak. Gyártási technológiájuk az Európai Unió szabványainak is megfelel.

Telephelyükön, a téli csúcscsúszon lebonyolításához akár 500 tonna élő halat is biztonságosan tárolnak a tározótavakban. A választékban megtalálható a ponty, a pisztráng, a busa, a kárász, a szürke harcsa egész évben. Szezonálisan csuka, süllő, compó és amur kapható. A betárolt élőhal egyrészt saját feldolgozójuk számára jelent folyamatos alapanyagot, másrészt ebből szolgálják ki egyre bővülő horgászegyesületi partnereik körét. Exporttevékenységük legfontosabb külföldi piaci: Olaszország, Ausztria, Csehország. Feldolgozott saját termékeik közül a friss, tisztított halaikat jégágyon szállítják, vagy igény szerint fagyaszta is. A Győri „ELŐRE”

HTSZ vezetése hisz a fejlesztésben, ahogy ezt az intenzív telep is igazolja. A magyar kutatókkal és egyetemekkel állandó kapcsolatban állnak, és mindent elkövetnek annak érdekében, hogy egészséges és könnyen elkészíthető termékek kerüljenek a fogyasztók asztalára. A szövetkezet csaknem 30 embernek ad közvetlenül munkát, és a fejlesztések során arra törekszik, hogy adottságait egyre jobb hatásokkal hasznosítsák. Az élő- és horgászvizekbe történő haltelepítésben nagy múltra tekinthetnek vissza. A Győri „ELŐRE” HTSZ feladata a Győr-Moson-Sopron megyében lévő legnagyobb természetesvíz-terület halállományának kezelése és a horgászturizmus kiszolgálása, mondta végezetül Szilágyi Gábor.

H. Gy.

Szakmai találkozó a jövő érdekében

A Magyar Akvakultúra Szövetség (MASZ) és a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetségének (MAHAL) fővednökségével és anyagi támogatásával a Debreceni Universitas Nonprofit Közhasznú Kft. március 2-án hagyományteremtő szándékkal rendezte meg az I. Nemzeti Halászbált és Szakember-találkozót. A rendezvényt elsődlegesen a hal termékpálya mentén működő vállalkozások képviselői, valamint a halászati ágazathoz kötődő szervezetek szakemberei részére szervezték, lehetővé téve számukra egy kötetlen és hangulatos este eltöltését, szakmai és emberi kapcsolataik erősítését. Dr. Váradi Lászlót, a MASZ elnökét arról is kérdeztük, hogy mi történt a szakember találkozón.

A szakember-találkozóra tulajdonképpen már tavaly is sor került, így a hagyományteremtési szándék megalapozott, kezdte mondandóját Váradi László. Az első workshop alkalmából inkább a kereteket szabták meg a jövőre nézve, hiszen arról folyt a párbeszéd, hogy az innováció milyen fejlesztési lehetőségeket tartogat a gazdálkodók számára. Természetesen arról is szót ejtettek, hogy a fejlesztéseknek milyen pénzügyi, jogi, szakmai keretek állnak rendelkezésre. A rendezvény rangját növelte, hogy a szakmai napot Vajai László, az FM főosztályvezetője nyitotta meg, aki hangsúlyozta, hogy a kutatók és a termelők együttműködésén akad még javítanivaló. Hozzátette, hogy a nem szakembereket is be kellene vonni a konzultációkba, mert a fogyasztók érdekében történik a fejlesztés, márpedig a fogyasztók nagy többsége nem szakember, a véleményük mégis elsődleges.

Az ideai tanácskozáson már konkrétabb formában jelent meg az innováció fogalma, hiszen a már folyó beruházásokról, projektekről is számot adtak az előadók. S a közeli jövő képe is kirajzolódott, hiszen előadások hangzottak el az intenzív termelési rendszerekről (a szakirodalomban integrált multiprofikus akvakultúra; ebben a táplálkozási lánc különböző szintjein élő szervezeteket termelik, a haltól a kagylóig). Ezekben a rendszerekben kivonják a vízi környezetből a tápanyagokat, s növelik a termelési rendszerek környezetbarátságát. Beszéltek a recirkulációs rendszerekről, az intenzív akvakultúráról, annak hazai tapasztalatairól és lehetőségeiről is. Itt olyan konkrétumokról volt szó, például Borbély Gyula előadásában, hogy az ózon használata a víztisztításban miképpen történik. Előadás hangzott el arról is, hogy a kis- és közepes vállalkozások miképpen tehetnek többet azért, hogy a termelés növekedjen, s egyes régiók halellátottsága hogyan javítható.

A genetikai fajta-javításban rejülő lehetőségek még messze nincsenek kihasználva. Az akvakultúrában nem beszélhetünk GMO-ról, hiszen a hagyományos tenyészté-

si módszerek – például a markerrel segített szelekció – még nagy lehetőségeket rejtnek. Nem hagyhatták ki azt a kérdést sem, hogy a fejlesztéseknek milyen pénzügyi keretei lesznek, hiszen nagy mértékben függenek a fejlesztési szándékok attól, hogy mennyi támogatás áll rendelkezésre. Nyilvánvaló, hogy a gazdálkodóknak maguknak is hozzá kell járulniuk az innováció fejlesztéséhez, bár régóta vitatott téma, hogy az innovációs projektek esetében mennyi legyen a közpénzből és mennyi a magán-erőből finanszírozott részarány. Így aztán már most központi kérdés, hogy mekkora keretösszeg áll majd rendelkezésre az Európai Tengerügyi Halászati Alapból (ETHA), amelynek kialakítása most van folyamatban. A magyar lobbisikere is, hogy a 2014-től érvényes halászati politikában az akvakultúra sokkal markánsabban megjelenik, mint korábban, hangsúlyozta az elnök.

A felkért előadók után felkért és nem felkért hozzászólók is elmondták a véleményüket, így értékes gondolatok hangzottak el, elsősorban a vállalkozói körből, hiszen ennek a rendezvénynek az alapvető célja az, hogy a kutatók és a termelők együttműködését erősítse. A fórum (workshop) címe is az volt, hogy „Kutatók és termelők együtt az ágazatfejlesztés lendületvételeért”. Ugyanakkor az is fontos, hogy a szakigazgatással is szoros kapcsolat jöjjön létre, amit azért nem nehéz elérni, mert a szakigazgatás aktívan vesz részt az ágazat életében. Az ETHA várható forrásairól Bardócz Tamás tartott informatív előadást, s mint elmondta, az ETHA alakításába bevonják az ágazat szereplőit is. A jelen még a Halászati Operatív Program (HOP) végrehajtása, ezzel kapcsolatban az aggályok is megfogalmazódtak a hozzászólók részéről. Elhangzott, hogy a HOP 3. tengelye, amely éppen a marketingtevékenység és a tudás- és technológiatranszfer témakörét támogatja – és szorosan kapcsolódik az innovációhoz –, nehezen indul el. Itt ugyan kapott az ágazat olyan biztatást, hogy április végére megnyílnak a pályázati lehetőségek, de ez az időbeni csúszás is csökkenti az ágazat ver-

Dr. Váradi László, a MASZ elnöke és Dr. Orosz Sándor, a MAHAL ügyvezető igazgatója nyitotta meg a bálestet

senyképességét, mert azokban a tagországokban, ahol már elindították a programokat, nagyon sok témakörben előttünk járunk. S aki előrébb jár, az nyertes pozícióban van, hangoztatta az elnök.

Több témakörben érdekes szakmai vita alakult ki, de többen megerősítették, hogy az innovációra igen nagy szüksége van az ágazatnak. Az elnök azt szűrte le a hozzászólásokból is, hogy a hetvenes évek után most indult újra pezsgésnek az ágazat. Harminc-negyven évvel ezelőtt új létesítmények, új berendezések születtek, szerkezetek, technológiák jelentek meg, s mintha most is ez történne. Az ágazatban felfedezhető egyfajta innovatív léghő, amit a MASZ szeretne fenn-, illetve megtartani.

Váradi Lászlót vezettil arról kérdeztük, hogy miután idén februárban kinevezték a Halászat című tudományos folyóirat főszerkesztőjévé, miképpen újul meg a szakmai lap. A több mint száz éves folyóirat mindig is a halásztársadalom fejlesztését szolgálta, s az ágazat egységesen kiállt amellett, hogy a Halászat továbbra is jelenjen meg nyomtatott formában. Új, reprezentatív szerkesztőbizottság alakult, amelynek összetétele garancia a lap hagyományaira építő megújulásának. A Halászat negyedévente jelenik meg ez után is, a megújult első példányt április végén vehetjük kézbe.

H. Gy.

Új halászati könyvek

A SZIE MKK-KTI Halgazdálkodási Tanszéke, folytatva az előző évek hagyományait, az idei évben is elkészített (megírt, szerkesztett és tördelt) két szakmai könyvet. Ezek szükségességét a szakma felől érkező igények, a tanszék pályázati eredményeinek összefoglalása, és nem utolsósorban oktatási segédanyagként való alkalmazása támasztják alá.

A harcsa (*Silurus glanis*) tógazdasági tenyésztése

A harcsa hazánk legnagyobbra növő, exportképes, kiváló húsu ragadozó hala. A könyv azt a célt szolgálja, hogy bemutassa ezen halfajt, kiindulva a harcsaféléktől (*Siluriformes*), bemutatva biológiáját, ökológiai igényét. A könyv kiemelten tárgyalja a harcsa tógazdasági tenyésztését, a szaporodásbiológiát, a szaporítás és az ivadéknevelés témakörét is felölelve.

A könyv olyan, eddig kevésbé tárgyalt területekre is fókuszál, mint a genetika, a modern biotechnikai eszközök alkalmazása, va-

lamint a manapság egyre nagyobb jelentőséget kapó marketing kérdésköre.

A szerzők a harcsa potenciális hasznosítását is igyekeztek feltárni az olvasóközönség előtt, tárgyalva a faj természeteszív szerepét és jelentőségét, továbbá a fajban rejlő lehetőségek kiaknázásának módozatait.

Kiadványunkat diákjainknak, a jövő szakembereinek figyelmébe ajánlottuk, akik megismerve ezt a nemes, és a magyar vizekre olyannyira jellemző halfajt, későbbi munkájuk során előnyben részesítik a harcsatenyésztés szempontjait, és vélhetően tovább folytatják a tenyésztési módszerek fejlesztését.

Halivadék nevelés, haszonhalaink szaporítása és ivadék nevelése (második átdolgozott kiadás)

...Az évszázados hagyományokra épülő tenyésztési technológia már kiforrott, alkal-

mazásával a tógazdák magas szinten állították elő a magyar konyha által igényelt halászle alapanyagának számító pontyot, és az egyre népszerűbb növényevő és ragadozó halakat. A hatvanas években magyar módszerként, *Wojnarovich Elek* ikraragadozást megcsúntető eljárásának köszönhetően jött létre a pontyszaporítás keltetőházi módszere. A keltetőben előállított táplálkozó pontyivadék milliói bizonyították a módszer hatékonyságát. Az erre a módszerre épülő, a plankton változásainak biológiai magyarázatát megadó és az azt hasznosító ivadéknevelési módszer pedig lehetővé tette ennek a nagylétszámú ivadéknak a túlélését, eredményes felnevelését...

Összefoglalva, ez egy egyszerű nyelvezetű, a szaporítási módszereket közérthető módon bemutató könyv, melyet minden halszerető embernek ajánlunk, különösen a kisfarmereknek, horgászvíz kezelőknek, diákoknak és azoknak a szakmában dolgozó kezdő szakembereknek, akiknek alapsmeretekre van szüksége.

U. B.

MAGYAR HALTERMELŐK ÉS HALÁSZATI VÍZTERÜLET-HASZNOSÍTÓK SZÖVETSÉGE 2012. ÉVI HALAS ESEMÉNYNAPTÁRA

Időpont	Helyszín	Esemény	Szervező	Bővebb információ	Web/e-mail
Január 26-27.	Gödöllő, SZIE	II. Gödöllői Szakember Találkozó	SZIE Halgazdálkodási Tanszék	Dr. Urbányi Béla: 30/211-3704 Dr. Bokor Zoltán: 30/220-3799	Urbanyi.Bela@mkk.szie.hu Bokor.Zoltan@mkk.szie.hu
Március 2.	Debreceni Egyetem Agrárcampus-színházterem	I. Nemzeti Halászbál és Szakember Találkozó	MAHAL-MASZ-Debreceni Universitas Nonprofit Közhasznú Kft.	Vargáné Zágonyi Szilvia: 20/564-6096	szzagoni@agr.unideb.hu
Május 1.	Ócsárd	Halmajális	H&H Carpio Kft.	Horváth Zoltán: 30/226-5834	e-mail: hhcarpio@gmail.com
Május	Gödöllő, Sportcsarnok	VI. Országos Halas Focibajnokság	SZIE Halgazdálkodási Tanszék	Dr. Bokor Zoltán: 30/220-3799	Bokor.Zoltan@mkk.szie.hu
Május	Balatonszárszó	MÉDIA Horgászverseny	BHNp Zrt.	Sztranyák Nikoletta	marketing@balatonihal.hu www.balatonihalgazdalkodas.hu
Május 16-20. halfőzés május 20.	Mohács	Nepomuki Szent János Ünnepe	Mohács Város Önkormányzata Mohácsi Halászati Kft.	Vikár Csaba: 69/311-833 20/980-5964	www.mohacs.hu
Május 23-24.	Szarvas	XXXVI. „HAKI Napokat”	HAKI	Kalmár Mihályné: 66/515-301	www.haki.hu
Június 23.	Dömsöd	Hal-Víz Napok	Ráckevei Dunaági Horg.Szöv.	Tóth István: 30/200-5207,	www.rdhsz.hu
Július 7.	Sáregres, Rétimajor	Szent Péter Napi Halászbúcsú	ARANYPONTY Zrt.	Sitkei Judit: 25/509-190 turizmus@retimajor.hu	www.aranyponty.hu, www.retimajor.hu
Július 12-15. halfőzés július 14.	Baja	17. Bajai Halfőző Fesztivál	Baja Marketing Kft.	Dobos Edit: 79/420-811 20/326-8737	www.bajaihalfozofesztival.hu
Július 21.	Balsa Tisza-part	VI. Szárnyas- Hal Fesztivál	Balsa Önkormányzata Szabolcsi Halászati Kft.	Vojtó Noémi: 70/280-2653 06 42/410-038,	
Augusztus 3-5.	Vonyarcvashegy	40 Halász Emléknap/ a balatoni halászok napja	Vonyarcvashegy Önkormányzata BHNp Zrt.	Sztranyák Nikoletta	marketing@balatonihal.hu www.balatonihalgazdalkodas.hu
Augusztus 3-5.	Szarvas	II. Horgász és Halas Gasztronómiai Napok	Víz-Hal-Ember Közhasznú Alapítvány	Varró Zoltán 30/983-4078	info@szarvasihalasnap.hu
Augusztus 11.	Nagybaracska, Bárka Csárda	Sobri Kupa Halfőző Verseny	Polgármesteri Hivatal	Ragadics Zoltán: 70/3349504	www.szarvasihalasnap.hu
Augusztus 20.	Gyomaendrőd	Szent István napi Sokadalom és Nemzetközi Halászléféző Verseny	Tourinform Iroda Körösi Halász Szövetkezet	66/386-851 Palov Pálné: 30/555-8682	
Augusztus 20.	Akasztó, Horgászpark és Halascsárda.	VII. Szálkamentes Halfőző Verseny	ÖKO 2000 Kft.	Szabó Andrea: 30/407-3320	info@halascsarda.hu www.halascarda.hu
Augusztus 25.	Győr, Aranypart II.	XXXVIII. Országos Halfőző Verseny MAHAL	MAHAL- Győri Előre HTSZ	Schmidtné Vizi Hajni: 30/310-8978 Szilágyi Gábor: 30/939-8388	iroda@magyarhal.hu www.magyarhal.hu
Szeptember 15-16.	Ráckeve	Ászok Napi Fesztivál	Ráckevei Dunaági Horg.Szöv.	Tóth István: 30/200-5207,	www.rdhsz.hu
Október 10-11.	Tihany	Garda Fesztivál	BHNp Zrt-Tihany Önkormányzata	Sztranyák Nikoletta	marketing@balatonihal.hu www.balatonihalgazdalkodas.hu
November	Gödöllő	SZIE Tudományos Diákköri Konferencia	SZIE Halgazdálkodási Tanszék	Dr. Urbányi Béla: 30/211-3704	Urbanyi.Bela@mkk.szie.hu

Új tag a szövetségben a Halház Kft.

A legutóbbi elnökségi ülésen két új tag felvételéről döntött a grémium. Egyhangú szavazással fogadták el a szarvasi Halászati és Öntözési Kutató Intézet (HAKI) jelentkezését, amely azért is figyelemre méltó, mert – mint az köztudott – a Magyar Akvakultúra Szövetség megalakulásakor a kutatóintézet kilépett a MAHAL tagjai közül. S hogy most ismét tagnak jelentkezett a HAKI, jelzi, hogy az ágazatban újra formálódik egyfajta ágazati egység. A másik jelentkező a Halház Kft. volt, amelyet ugyancsak egyhangú szavazással fogadott el az elnökség. A keszthelyi székhelyű céghez el is látogattunk Dr. Orosz Sándor ügyvezető igazgatóval, és Dr. Urbányi Béla docenssel. Panarin Andrej vezérigazgató és Illés Attila ügyvezető avattak be a cég tevékenységének rejtelseibe.

A Halház Kft. központja Keszthelyen, a Meggyfa utcában található, amely tulajdonképpen a vezérigazgató, Andrej vagy ahogy ő mondja, András családi fészke is egyben. Illés Attila ügyvezető segít a nyelvi nehézségekben, bár az orosz szavak hallatán, hiszen András orosz származású, felidéződnek az ifjúkori tanulmányok. A vezérigazgató nagy ívű terveket ismertet. A cég a haltenyésztésben kíván részt venni, de nemcsak szűk környezetében, hanem az

amely kétezer kilométerre van új otthonuktól. Nagyon jól érzi magát itt az orosz vállalkozó, s elsősorban az adminisztrációs rendszer az, amely tetszik. Különösen azért, mert ez jelentősen eltér a hazaitól. A legális munka lehetősége az, ami fontos András számára, hiszen tisztán, becsületesen akar dolgozni egész életében. Hogy ez mennyire fontos szempont jelzi, hogy ezt a témát többször is megemlíti a beszélgetés során.

Illés Attila ügyvezető

ország (értsd: Magyarország) több területén is. Terveik szerint az ivadéknevelést végeznék el, amit aztán piacra visznek, s második lépcsőben a halfeldolgozás is meg fog valósulni: füstölt, pácolt haltermékekkel jelennek meg a piacon.

Hogy miképpen került a vezérigazgató Magyarországra és döntött úgy, hogy céget hoz létre, Andrej bevallása szerint nem volt nehéz döntés. A feleségével sokat utaztak korábban is, és amikor 6–8 évvel ezelőtt Hévízen nyaraltak, pontosabban gyógyultak az üdülő gyógyvizében, akkor igen megtetszett a dombos vidék. Úgy döntöttek, hogy itt telepednek le, ezért megvették keszthelyi házukat és létrehozták a Halház Kft.-t. Ez 2008-ban, egész pontosan március 6-án történt. Egyébként Oroszországból, Kaluga városából érkezett a házaspár,

Panarin Andrej vezérigazgató

Érdekes, s talán meglepő hallani, hogy a magyar hivatalok mennyire támogatólag viszonyulnak András elképzeléseihez, nekünk, magyaroknak ugyanis gyakran túlzott a bürokrácia hatalma, fellépése. András viszont örül annak, hogy azt tapasztalja, hogy a vállalkozásához szükséges engedélyek, a beruházáshoz szükséges hivatali okmányok eddig mindig időben megérkeztek. A halhoz, a haltermeléshez sok köze ugyan nem volt az orosz vállalkozónak, de itt azt tapasztalta, hogy ez jó üzletnek, befektetésnek számít majd. A tettek mezejére léptek, s másfél évvel ezelőtt megterveztek egy intenzív haltelepet. Az építési területet is nagy gondossággal választották ki, Zala megyében, Felső-Mánpuszta területén valósul meg a beruházás. Ez mintegy 15 kilométerre van

Keszthelytől, s miután kiválóak az utak, gyorsan elérhető a kéthektáros telep. Ezt megtapasztalhattuk, hiszen András büszkén mutatta a már megkezdett építkezést, ahol az alapokat már kiásták, s a haltermelő kádak egy része is elkészült már, mégpedig saválló lemezekből. Az embernek az a benyomása támadt az építkezés láttán, hogy itt elsősorban a minőség számít, s biztosak lehetünk abban, hogy ez az intenzív halnevelő telep az ország egyik legszebb üzeme lesz.

Az építkezéshez minden szükséges engedély már a kezükben van, s csak ezután kezdtek meg a mélyépítési munkálatokat, fordítja András mondandóját Illés Attila, akiről annyit érdemes tudni, hogy kiváló segítője az orosz üzletembernek, a hazai viszonyok jó ismerője. A kútúrúráshoz szükséges engedélyeket is megkapták, 150 méterre kellett felúrniuk, ahonnan a haltenyésztéshez szükséges vizet kiváló minőségben kapják. Ha ez év őszére elkészül a két blokkból álló halnevelő rendszer, akkor tokhalat, süllőt és tilápiát tenyésztnek majd. Mind a három halfajt fontosnak tartják. A tokhalatokat *Rideg Árpádtól* (Homokméggy) szerzik be, a süllőt *Füstös Gábertől* (Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.) veszik, a tilápiát szintén *Rideg Árpád* biztosítja. A süllővel kapcsolatban András megjegyzi, hogy a balatoni gazdaság részére minden évben bizonyos mennyiséget ingyen visszatelepítenek. A saválló medencék 5x5 métereseek, 42 darab készül belőlük, és úgy alakították ki őket, hogy egy kis szekciót is elkülönítenek bennük a kis halak számára. Így könnyen leválaszthatják a kisebb halakat a nagyobbaktól, s kevesebb kár keletkezik, nem beszélve arról, hogy a betegségek nem terjedhetnek el az egész állományra. A kishal mellett a piacos hal tartását is megoldják a kettős termelési rendszerben.

A MAHAL-ba azért léptek be, mert hasznos információkat kapnak, s nem utolsósorban a szakmai kapcsolatépítés legfontosabb helyszínének tartják a szövetséget. Partnerszerződéseket kötnek mindazokkal, akik a termelésük felfuttatását segítik. A haltenyésztéshez Németh Sándort „szerződtették”, aki a keszthelyi egyetemen tanít. A Halház Kft.-ben 20–25 ember talál majd munkahelyet. A tervek szerint ugyanis továbbfejlesztik a termelési rendszert, és az ország területén több intenzív telep megépítését tervezik.

Urbányi Béla tanszékvezető szerint érdemes odafigyelni a Halház Kft. tevékenységére, mert itt nagy tervek körvonalazódtak, és a megvalósításuk is jó úton halad. Ezt támasztja alá, hogy a munkálatok megkezdődtek.

H. Gy.

Ott voltunk a FeHoVa-n

A 19. Fegyver, Horgászat, Vadászat (FeHoVa) Nemzetközi Kiállításon – immár hagyományosan, a halásztársadalom is képviseltette magát. Az Aranyponty Zrt. mellett a Balatoni Halászati Nonprofit Zrt. és a Hortobágyi Halgazdaság is berendezett egy kisebb standot, az óriási akváriumot pedig az Aranyponty Zrt. népesítette be hazai és itthon termelt külföldi halfajokkal. Lévai Ferenc, az Aranyponty Zrt. vezérigazgatója szerint nagy szükség van az ilyen bemutatókra, ahol a szélesebb közönség az üvegen keresztül megismerheti a szebbnél szebb halakat, a harcsát, a csukát, a süllőt, a lapátorrú tokot, a pontyot, és még sorolhatnánk. Az óriási akváriumnak meg is volt a hatása: a kiállítás szinte teljes időtartama alatt tömeg nézte, hogy mi zajlik a vízben.

A FeHoVa jelentősége a magyar halásztársadalom körében is megnőtt. Egyre több tógazdaságnál alakítanak ki horgásztavakat, horgász centrumokat, vagy éppen a horgászegyesületeknek szállítanak tavak telepítéséhez halakat, kezdte mondandóját vezérigazgató. A horgásztavaknál kifogott halak forgalma, ami a tóparton bonyolódik, és nem igényel szállítást, gondozást, tárolást, ráadásul azonnal kifizek, az bizony mindig értékesebb, mint amiket a kereskedelmi csatornákon keresztül értékesítenek. – Ott kell lennünk mindenhol, ahol a halról van szó, hiszen csak így tudjuk az érdekeinket képviselni, érvényre juttatni – hangsúlyozta Lévai Ferenc. – A magyar halászság legfőbb érdeke pedig az, hogy minél több halat minél gyorsabban adjanak el, mert ezzel nem csupán a termelés növelhető, hanem a halfogyasztás is. Márpedig a halfogyasztás növelése ma már népegészségügyi kérdés, hiszen a halhús egészséges, mondhatni, többszörösen fontos tápláléka az emberi szervezetnek a mai modern, kevés fizikai aktivitást igénylő világban.

A halászati vállalkozások közül az állami tulajdonban lévő gazdaságok vettek részt a kiállításon (A balatoni Halászati Nonprofit Zrt. és a Hortobágyi Halgazdaság Zrt.). Az Aranyponty Zrt. azért kapott nagyobb kiállítási standot, mert a Portugáliából származó óriási akváriumot (22 ezer literes mozgó létesítményről van szó), a cég rendezte be hallal. A vezérigazgató szerint jó volna, ha a VM HOP Irányító Hatósága a HOP 3. tengelyének pénzéből támogatná egy hasonló méretű akvárium beszerzését a szakma egésze részére. Egy ilyen létesítmény hatalmas marketinggéppé válik, hiszen kevés ember láthatja testközelből a hazai vizekben élő nagyméretű pontyot, süllőt, csukát, harcsát, lapátorrú tokot. Láttatni, megkedveltetni és megszerettetni a halászatot és a halat az emberekkel, ez a fő cél. A halászat azon ágazatok közé tartozik, amelyek ilyen jelle-

gű bemutatkozása támogatásra érdemes. Nemcsak a halfogyasztást lehet így népszerűsíteni, de fontos a természettudományos alpműveltség (hazai halak ismerete szempontjából) is. Egy ilyen mozgó akváriummal kiváló módon népszerűsíthető a halászat ősi mestersége és a magyar hal. De nem csupán az óriásakvárium vonzotta a látogatók ezreit, hanem pl. a halas programok is, a horgászegyesületi csoportok versenye gyerekek részvételével. A halléző verseny is nagy tömeget mozgalt meg, hiszen, ha halról esik szó, nálunk az első a halászlé.

Ami az idei haltermelés kilátásait illet, a vezérigazgató szerint csapadékszegény év elé nézünk. A talajvíz szintje igen alacsony, belvív nincs, és jelentős árhullám sem várható a vízgyűjtő területekről. Különösen a dunántúli völgyzárógátas tavak küszködnek vízhiánnyal. Csak abban bízhatunk, hogy a tavaszi csapadék részben pótolja a hiányzó víztömegeket. Az esőre azért is szükség lenne, hogy a mezőgazdasági gabonatermelés se szenvedjen károkat. Ez a takarmányozás miatt fontos a halászságnak, mivel a legmagasabb költségeket éppen a takarmány beszerzése jelenti, miután az árak az utóbbi két évben az egekbe szöktek. Sajnos az üzemenyagárak is, amelyek szintén jelentős hatással vannak az eredményességre. A bérköltségek és járulékos költségek is jelentősen növekedtek, a vezérigazgató egy sláger szövegét idézte: „nincs a helyzetünkben semmi, amit ne lehetne kissé jobbá tenni”. A haltermelés költségei legalább 30 százalékkal nőttek az elmúlt évben, ma már egy cipőben járunk a baromfi és az egyéb hústermelő ágazatok szereplőivel. Ha nem akar a halászati ágazat további veszteséget elszenvedni, akkor mindenképpen növelni szükséges a halárát. Lévai Ferenc szerint nincs már tartalék, amiből a növekvő költségeket kompenzálni lehetne, ezért mintegy 20 százalékos áremelkedés volna indokolt.

H. Gy.

Ülésezett a Mezőgazdasági és Halászati Tanács

Az Európai Unió dán elnöksége 2012. március 19–20-án tartotta az első olyan mezőgazdasági és halászati tanácsulést, amelyen halászati napirendi pontok is szerepeltek.

Az első ülésnapon a tanács három halászati témában tartott irányadó vitát, hogy megismerje a tagállamok álláspontját a Közös Halászati Politika jelenleg egyeztetés alatt lévő reformjáról. A vitán végig résztvevő Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter két Magyarország számára különösen fontos témában fejtette ki bővebben álláspontját.

A halászati termékek új közös piaci szervezésről szóló vita kapcsán elmondta, hogy a közös halászati politika célkitűzéseinek megvalósításához az akvakultúra ágazatban is fontos a termelői szervezetek létrehozásának és működésének ösztönzése. További egyeztetések szükségessége azonban annak érdekében, hogy ezen szervezetek kialakítása a haltermelők számára is megfelelő szabályok és feltételek alapján történjen, illetve hogy működésük hatékony és gazdaságos legyen. A fogyasztók tájékoztatására vonatkozó előírásokra vonatkozóan hangsúlyozta, hogy azokat minél egyszerűbben, az adminisztrációs terhek további növekedésének és a versenyképesség csökkenésének elkerülésével kell megoldani.

Hozzászólásában Fazekas Sándor elmondta, hogy az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó rendelettervezettel Magyarország alapvetően egyetért. Nagyon fontos azonban kiemelni, hogy Magyarország is csatlakozott a cseh miniszter által bemutatott közös nyilatkozathoz, amiben arra kérjük a Bizottságot, hogy az új Európai Tengerügyi és Halászati Alap, ahogyan eddig, továbbra is adjon lehetőséget az új termelési kapacitások kialakítását célzó beruházások támogatására. Az ilyen típusú támogatások a fenntarthatóság és a piaci igények figyelembevételével az ágazat további fejlődését és versenyképességét segítik, valamint ezek átgondolt felhasználásával csökkenthető az Európai Unió importfüggősége a haltermékek tekintetében.

A tagállamok hozzászólásaira válaszolva Maria Damanaki tengerügyi és halászati biztos elmondta, hogy megfontolják a beruházások szélesebb körének támogatási lehetőségeit, és hangsúlyozta, hogy a reform egyik fontos célja az EU haltermelésének növelése.

B. T.

Van és lesz hal a Ráckevei-Duna-ágban

Évről évre nagy mennyiségű pontyot telepít a Ráckevei-Duna-ágba a vízterület gazdája, a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség. Idén március első napjaiban kezdték meg a háromnyaras ponty telepítést, ez alkalommal 30 tonna tájfajtát, a Ráckevei pikkelyes pontyot engedték a Kis-Duna vizébe. Dr. Molnár Pál, a szövetség elnöke Tóth István ügyvezető igazgatóval együtt ellenőrizte a telepítést, így módunkban állt nem csak a halállományról, hanem a szövetség munkájáról is szót váltanunk.

Lassan egy évtizede, hogy nem csupán ősszel, hanem tavasszal és nyáron is telepítik a halat, kezdte mondandóját *Molnár Pál*. Ennek oka, hogy a Kis-Duna természetes szaporulata nem elegendő a halállomány pótlására, így segíteni kell a természetnek. A horgászok ugyanis elvárják, hogy legyen hal a Duna-ágban, s azt is, hogy a szövetség szinte egész évben telepítsen. Ennek következtében egy évben 200–250 tonna pontyot helyeznek a Dunába, s ahogy a horgászok fogási naplói is elárulják, ezt a mennyiséget ki is fogják. Ami a Ráckevei pikkelyes pontyot illeti, a harmincéves fejlesztési, kutatási, szelektív munka eredményeként a pontyfajta nemzeti kinccsé nyilvánított hazai halfajta védett státuszt kapott. A horgászok jelentős többsége pontyhorgász, annak ellenére, hogy a Duna-ág rablóhal állománya az új keltető eredményeként jelentősen növekszik.

A horgász szövetség 30 ezres tagsággal büszkélkedhet, ami az ország legnagyobb tagsággal bíró szövetségévé emelte. A szövetségnek 29 tagegyesülete van. A Duna-ág 58 kilométeres szakaszán – a Kvassay-zsilíptól a Tassi-zsilípig – gazdálkodnak, amelyhez csaknem 250 kilométeres mellékág is tartozik. A vízfelületek kezelése a horgászszövetség dolga, így éves halászati üzemterv szerint végzik el a kötelezettségeiket. Az elnök hangsúlyozza, hogy évről évre túlteljesítik a haltelepítési programot. A horgászjegy árak is e szövetségnél a legalacsonyabbak az országban, s talán ezért is oly népes a horgásztáboruk. Az elnök büszkén említi, hogy a Dunában, és a holtágokban nagytestű, kapitális méretű halak is élnek, hiszen az elmúlt esztendőben három 31 kilogramm feletti pontyot fogtak ki a horgászok. Ez pedig már nemzetközi szempontból is szép eredmény. Ami ugyancsak nemzetközi elismeréssel bír, hogy tavaly 70 kilogramm feletti harcsát zsákmányoltak. A Duna-ágban az őshonos fajták is megtalálhatók, ami azt jelenti, hogy arany kárász, compó is él a vízükben.

A halállomány állapotáról – miután rendszeresen felméri – pontos képe van a szövetségnek. Rengeteg a hal, de az már másik kérdés, hogy a hal hogyan érzi

magát a vízben. A Duna-ág vize jó minőségű, ami annak köszönhető, hogy a folyó öntisztító képessége rendkívül jó. Pedig igen nagy mennyiségben szennyezik a Duna-ágot, mivel a folyó két partja szinte teljesen beépült üdülő- és lakóházakkal, amelyeket nem csatornáztak. Több mint nyolcezer parti teleknél nem oldották meg a szennyvízelvezetést, míg a másik fő szennyező forrás a dél-pesti tisztító. További szennyező forrást jelentenek a szennyvíztisztítók, amelyek, sajnálatos módon, egyes időszakokban túlterheltek. Zápor, esőzés idején, s a hétvégeken a berendezések a teljesítőképességük határán működnek, ami azt jelenti, hogy a szennyvíz a Duna-ágba folyik. És vannak a parti szennyező források, ezek a közutakról be mosott olajszennyeződések és a csapadékvízzel bekerülő egyéb szennyeződések. Nyomokban lelhető fel az ipari szennyező. Mindezek ellen küzd a szövetség, mégpedig egy új projekt indításával. Ennek az első eleme sikeresen elindult, a parti sáv szennyvíztisztítása megoldódik. A parti telektulajdonosok létrehozták a parti sáv társulást, a közbeszerzési pályázatot már kiírták, s várhatóan ez év végére befejeződik a 3,4 milliárd forintos beruházás, amelynek következtében a 8019 telek szennyvízelvezetését megoldják.

A meder állapotáról megoszlanak a vélemények. Az iszapréteg vastag, melynek jelentős hányada a Nagy-Dunából származik, de a nagy-dunai tisztítómű megépülésével az évi 40–50 ezer köbméternyi iszap már szennyezi a Duna-ágot. Rosszabb a helyzet a mellékágakon, ahol sok helyen – az iszap vastagsága miatt – igen alacsony a víz. Féltik a Duna-ág tiszta vizét, mert a vízállító képessége a harmadára csökkent a mellékágak állapota miatt. A mellékágokban fontos lenne a kotrás, míg a Duna-ágban a bejövő szennyvizek tisztítását kell megoldani. A Duna-ág iszaptalanításának tervezése környezetvédelekkel, hozzáértő szakemberekkel közösen történt. A nádsávok környezetéből nem szabad az iszapot eltávolítani, mert az a hal egyik legfontosabb élőhelye. Ezek a tervek már elkészültek, de arra várnak, hogy a főág kotrását is támogassa az Európai Unió.

Dr. Molnár Pál elnök

Arra a kérdésünkre, hogy hogyan érzik magukat itt a horgászok, az elnök azt válaszolta, hogy valószínűleg vegyesen. A horgászok egy része profi, ők komoly mennyiségben viszik haza a halat, ez a fogási eredményeiken is látszik. A horgászok jó része viszont hagyományos módszerekkel pecázik, ők nehezen fognak halat. Ennek két oka van: az egyik, hogy a halak is tanultak az utóbbi években, míg a másik ok az idő hiánya. A jelenlegi gazdasági helyzetben az aktívan dolgozó horgászoknak kevés idejük marad a hobbiuk gyakorlására, s országosan is kimutatható, hogy a nehezebb anyagi helyzet miatt kevesebben váltják ki az engedélyüket. Ráckeven is csökkent a létszám, de ez még csekély mértékű. Az elnök reméli, hogy nem lesz változás.

A szövetség stabil gazdasági helyzetben van, s azon négy szövetség egyike, amelyek saját haltermelési rendszert működtetnek. A termelést továbbra is fenntartják, de ami problémát okoz, az a klímaváltozás. Az utóbbi öt évben kétszer volt komoly árvíz a makádi tógazdaságban, 2010-ben 50 millió forint kár keletkezett. Ennek a kárnak a kigazdálkodása igen nehéz feladat, s első sorban a fejlesztési tervek végrehajtása látja kárát, hiszen csúsznak a tervezett kezdeti időpontok. A szükséges lépéseket azonban már megtették annak érdekében, hogy megvédjék a termelési rendszerüket. S bár a szövetség nonprofit szervezet, de a haltermelésben piaci körülmények között kell helytállniuk. Molnár Pál hangsúlyozta, hitvallásuk: a szervezet számára szükséges alapokat maguknak kell megteremteniük. Ennek az alapnak a megteremtése pedig ugyanolyan gazdasági körülmények között történhet, mint bármely más vállalkozásnak. A gazdálkodásuk azonban nem öncélú, és nem a haszonszerzés az elsődleges cél. Arra törekszenek, hogy a haltermelés rentábilis legyen, s a megszerzett tőkét, a horgászok örömeire, visszaforgatják a Duna-ág fejlesztésére, a halállomány fejlesztésére, a környezet védelmére.

H. Gy.

Széchenyi Agrár kártya „Jövet-menet”

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek